

INCIPIT EPISTOLA TELESPHORI PAPAE DE IEIUNIO VII EBDOMADA- 31v
RUM ANTE PASCHA ET DE MISSARUM CELEBRATIONE IN NOCTE
SANCTA NATALIS DOMINI ET, QUO TEMPORE ALIIS DIEBUS MISSAE
CELEBRENTUR, ET DE EPISCOPORUM DEFENSIONE. DECRETA TELE-
5 SPHORI.

Carissimis fratribus et dilectissimis episcopis Telesphorus Romanae urbis 1
archiepiscopus salutem in domino.

Credimus sanctam fidem vestram in apostolorum eruditione fundatam hanc 2
tenere et hanc populis universis exponere, quae videlicet a constitutis apostolo-
rum eorumque successorum nulla ratione dissentit, per quos iustum est ceteros 10
erudiri. Quapropter cognoscite a nobis et cunctis episcopis in hanc sanctam et
apostolicam sedem congregatis statutum esse, ut septem ebdomadas plenas ante
sanctum pascha omnes clerici in sorte domini vocati a carne ieiument, quia, sicut
discreta debet esse vita clericorum a laicorum conversatione, ita et in ieiunio de- 15
bet fieri discretio. Et sicut laici saeculares homines nolunt eos recipere in accusa-
tionibus et infamationibus suis, ita nec clerici debent eos recipere in impulsationi-
bus, quoniam in omnibus discreta debet semper esse et segregata vita et conversa-
tio clericorum ac saecularium laicorum. Et sicut hi amplius sunt applicati divinis
cultibus et familiares domini dicuntur salvatoris, ita moribus et conversatione 20
atque sanctitate debent esse distincti. Has ergo VII ebdomadas omnes clerici a
carne et deliciis ieiument, et hymnis et vigiliis atque orationibus domino inhaerere
die noctuque studeant.

Nocte vero sancta nativitatis domini salvatoris missas celebrent et hymnum 3
angelicum in eis sollempniter decantent, quoniam et eadem nocte ab angelo pasto-
ribus est nuntiatus, sicut ipsa veritas testatur dicens: Pastores erant in regione 25
eadem vigilantes et custodientes vigiliis noctis super gregem suum. Et ecce ange-
lus domini stetit iuxta illos et timuerunt timore magno. Et dixit illis angelus: No-
lite timere, ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo,
quia natus est vobis hodie salvator, qui est Christus dominus, in civitate David. Et
hoc vobis signum: Invenietis infantem pannis involutum et positum in praesepio. 30
Et subito facta est cum angelo multitudo militiae caelestis laudantium deum et
dicentium: Gloria in altissimis deo, et in terra pax hominibus bonae voluntatis.

Ceterum considerat impius iustum et quaerit, ut occidat eum. Dominus non 4
derelinquet eum in manus eius, et non condemnabit eum, cum iudicabitur illi.
Exspecta dominum et custodi vias eius, et exaltabit te, ut possideas terram, cum 35
interibunt impii, videbis. Vidi impium robustum et fortissimum sicut indigenam
virentem et transivi, et ecce non erat, et quaesivi eum, et non est inventus. Custodi
simplicitatem et vide rectum, quia erit in extremum viro pax. Praevaricatores
autem interibunt pariter, et novissimum impiorum peribit. Salus autem iustorum a
domino, fortitudo eorum in tempore tribulationis, et auxiliabitur eis dominus et 40
salvabit eos, eripiet eos ab impiis et salvabit eos, quia speraverunt in eum. Et
alibi: Quid gloriaris in malicia, potens? Misericordia dei tota die. Insidias cogita-
vit lingua tua quasi novacula acuta faciens dolum. Dilexisti maliciam magis quam 32r
bonum, mendacium magis quam loqui iustitiam. Dilexisti omnia verba ad devo-
randum, lingua dolosa, sed deus destruet te in sempiternum, terrebit et evellet te
de tabernaculo et eradicabit te de terra viventium, et videbunt iusti et timebunt et
super eum ridebunt. Ecce vir, qui non posuit deum fortitudinem suam, sed spera-

vit in multitudine misericordiae suae, confortatus est divitiis suis. Ego autem sicut oliva virens in domo dei, speravi in misericordia dei, in saeculum et in aeternum. Confitebor tibi in saeculum, quoniam fecisti, et exspectabo nomen tuum, quoniam bonum in conspectu misericordium tuorum. 50

5 Reliquis enim temporibus missarum celebrationes ante horam diei tertiam minime sunt celebrandae, quia eadem hora et dominus crucifixus et super apostolos spiritus sanctus descendisse legitur. Ab episcopis autem idem angelicus hymnus pro tempore et loco in missarum solemniis celebrandus est atque solemniter recitandus. 55

6 Ipsi enim, qui proprio ore corpus domini conficiunt, ab omnibus sunt obediendi et timendi et non dilacerandi aut detrahendi, quia, a quibus se domini populus benedici, salvari et instrui cupit, nullatenus eos debet arguere, nec vulgus in eorum accusatione suscipi. Populus enim ab eis docendus est et corripiendus, non ipsi ab eo, quia non est discipulus super magistrum. Nullo modo igitur deum pontifices et reliqui sacerdotes, quibus domini commissa est plebs, rite populum possunt corrigere, si deceptionis se cognoverint laqueo infestari. Unde iustum est omnes universo orbe doctores legis ea, quae legis sunt, sapere, et non sacerdotes domini labiis suis aut quibuslibet machinationibus maculare, dum ipsos disponunt aut cupiunt maculare, potius seipsos maculant et vulnerant. Dei ergo ordinationem accusat, qui eos, qui ab eo constituuntur, sacerdotes accusat vel damnari cupit, a quibus se omnes fideles cavere debent, quia non solum, qui faciunt, sed, qui consentiunt facientibus, rei sunt. 60 65

7 Christus enim filius dei dominus noster humano generi salutem condonans plenam de nobis ait: Qui vos recipit, me recipit, et qui vos spernit, me spernit. Si ergo dominus in eis recipitur et reicitur, procul dubio ipsius sunt, qui in eis reicitur vel suscipitur. Et tu, quis es, qui iudicas servum alienum? Procul dubio transgressor es legis dei et apostolorum atque prophetarum, et non solum harum, sed etiam humanarum. Omnes enim leges tam divinae quam et humanae alienum servum iudicare prohibent. Quid, putas, erit de te, cum transgressores et conculcatores legis dei damnabuntur? Profecto et tu damnaberis, quia postposuisti mandatum dei et tuam adimplesti voluntatem, quoniam sicut digni sunt, qui mandatum dei adimplent atque custodiunt, ita rei et digni sunt morte, qui ea postponunt et in vanum ducunt. Est in apostolicis scriptum institutis: Alterius vitam nemo laceret et de malo alieno os suum non coinquinet. 70 75 80

8 Accusatores vero et accusationes, quas leges saeculi non admittunt, et nos submovemus, et accusatori omnino non credi decernimus, qui absente adversario causam suggererit ante utriusque partis iustam discussionem. Nec hi, qui non sunt idonei, suscipiantur ad accusationem, et omnes, qui adversus patres arman- 85 tur, infames esse censemus. Patres enim omnes venerandi sunt, non respuendi aut insidiandi. Hi vero, qui cum inimicis morantur aut, qui suspecti habentur, minime recipiantur, quia eorum aemulatio lacerat etiam innocentes. Hunc murum firmissimum statuerunt patres nostri, et nos cum eis contra persecutores vestros, ut hoc remedio pellantur machinamenta, et vos sanctiores et securiores famulari mereamini vestro salvatori. 90

53 quia] *corrected from* qui 57 ab ... sunt] *added* 65 disponunt] *corrected from* ponunt 67 qui¹ ... sacerdotes] *corrected from* quia constituuntur qui acerdotes 72 reicitur¹] *corrected from* recitur 79 postponunt] *corrected from* proponunt

De talibus enim insidiatoribus et accusatoribus servorum suorum loquitur dominus per prophetam dicens: Os tuum misisti ad maliciam et lingua tua concinnabat dolum, sedens adversus fratrem tuum loquebaris, in filium matris tuae fabricabaris opprobrium. Haec fecisti et tacui, existimasti futurum me similem tui? 95 Arguam te et proponam ante oculos tuos. Intellegite haec, qui obliviscimini deum, ne forte rapiat et non sit, qui liberet. Languentes autem in isto conamine notandi sunt et a talibus repellendi. Tales enim membra sunt diaboli, qui sursum atque deorsum pervolans quaerit, quos possit occidere, quos possit separare, quos 100 possit devorare. Propter quam rem vigilandum est et armis caelestibus sumus muniendi, ne in eius compedibus incidamus aut eius foveis inlaqueemur.

Decet enim in talibus causis hoc maxime provideri, ut sine strepitu concertationum et caritas custodiatur et veritas defendatur, atque innocentes et domini ministri illaesi liberentur. De bonis ergo et legem domini custodientibus fratribusque 105 adiuvantibus et non nocentibus sed supportantibus ait per prophetam dominus: Non sedi cum viris vanitatis et cum superbis non ingrediar. Odivi ecclesiam pessimorum et cum impiis non sedebo. Lavabo in innocentia palmas meas, et circumibo altare tuum, domine, ut clara voce praedicem laudem tuam et narrem omnia mirabilia tua. Domine, dilexi habitaculum domus tuae et locum tabernaculi gloriae 110 tuae, ne ponas cum peccatoribus animam meam, et cum viris sanguinum vitam meam, in quorum manibus scelus et dextera eorum repleta est muneribus. Ego autem in simplicitate mea gradiar, redime me et miserere mei. Pes meus stetit in via recta, in ecclesiis benedicam domino. 32v

Concordent igitur cum omnibus dei sacerdotibus hae caritatis sententiae, in 115 quibus vos fixos et firmos existere iudicamus. Deus vos incolumes custodiat, filii carissimi. 11

Data XV Kl. Martii Antonio et Marco vv. cc. cons. 12

95 futurum me] *corrected from* me futurum   97 rapiat] *corrected from* rapiam   101 inlaqueemur] *corrected from* inlaqueamur   108 tuam] *added*   110 ponas] *corrected from* poenas   114 hae] *corrected from* haec